

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2015/720**ze dne 29. dubna 2015,****kteřou se mění směrnice 94/62/ES, pokud jde o omezení spotřeby lehkých plastových nákupních tašek****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,v souladu s řádným legislativním postupem ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ⁽⁴⁾ byla přijata za účelem prevence a omezení dopadu obalů a obalových odpadů na životní prostředí. Přestože plastové nákupní tašky jsou obaly ve smyslu uvedené směrnice, její ustanovení neobsahují konkrétní opatření týkající se spotřeby těchto tašek.
- (2) Současná míra spotřeby plastových nákupních tašek má za následek vysokou míru jejich zahazování mimo místa určená k odkládání odpadu a neúčinné využívání zdrojů a očekává se, že pokud se nepřijme žádné opatření, spotřeba těchto tašek dále poroste. Zahazování plastových nákupních tašek mimo místa určená k odkládání odpadu vede ke znečišťování životního prostředí a zhoršuje široce rozšířený problém zanášení vodních útvarů odpadem, což ohrožuje vodní ekosystémy po celém světě.
- (3) Je také zjevné, že hromadění plastových nákupních tašek v životním prostředí má nepříznivý dopad na určité hospodářské činnosti.
- (4) Plastové nákupní tašky o tloušťce stěny nedosahující 50 mikronů (dále jen „lehké plastové nákupní tašky“), které představují převážnou většinu všech plastových nákupních tašek spotřebovávaných v Unii, jsou v porovnání se silnějšími plastovými nákupními taškami méně často opětovně používány. V důsledku toho se lehké plastové nákupní tašky stávají rychleji odpadem a kvůli své malé hmotnosti končí častěji mimo místa určená k odkládání odpadu.
- (5) Stávající míra recyklace lehkých plastových nákupních tašek je velmi nízká a vzhledem k řadě praktických a ekonomických obtíží není pravděpodobné, že by se v blízké budoucnosti výrazně zvýšila.
- (6) Podle hierarchie způsobů nakládání s odpady je na prvním místě prevence. Plastové nákupní tašky slouží více účelům a budou předmětem spotřeby i v budoucnu. V zájmu zajištění toho, aby potřebné plastové nákupní tašky neskončily jako odpad v životním prostředí, je třeba zavést odpovídající opatření a informovat spotřebitele o správném nakládání s odpady.
- (7) Míra spotřeby plastových nákupních tašek se napříč Uníí výrazně liší z důvodu rozdílných spotřebitelských návyků, a v závislosti na stupni povědomí o problematice životního prostředí a účinnosti politických opatření přijatých členskými státy. Některým členským státům se podařilo míru spotřeby plastových nákupních tašek značně snížit; v sedmi členských státech s nejlepšími výsledky dosahuje průměrná spotřeba pouze 20 % průměrné spotřeby Unie.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 214, 8.7.2014, s. 40.

⁽²⁾ Úř. věst. C 174, 7.6.2014, s. 43.

⁽³⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 16. dubna 2014 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a postoj Rady v prvním čtení ze dne 2. března 2015 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Postoj Evropského parlamentu ze dne 28. dubna 2015 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku).

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ze dne 20. prosince 1994 o obalech a obalových odpadech (Úř. věst. L 365, 31.12.1994, s. 10).

- (8) Dostupnost a přesnost údajů o stávající míře spotřeby lehkých plastových nákupních tašek se v jednotlivých členských státech liší. Přesné a srovnatelné údaje o spotřebě mají klíčový význam pro posouzení účinnosti opatření zaměřených na omezení spotřeby a pro zajištění jednotných podmínek provádění. Měla by proto být vypracována společná metodika pro výpočet roční spotřeby lehkých plastových nákupních tašek na osobu s cílem sledovat pokrok při omezování jejich spotřeby.
- (9) Kromě toho se ukázalo, že při dosahování cílů týkajících se snižování spotřeby plastových nákupních tašek hraje rozhodující úlohu informování spotřebitelů. Je tedy nezbytné na institucionální úrovni usilovat o zvyšování povědomí o vlivu plastových nákupních tašek na životní prostředí a přestat plasty vnímat jako neškodnou a levnou komoditu.
- (10) Aby se podpořilo trvalé omezování průměrné spotřeby lehkých plastových nákupních tašek, měly by členské státy v souladu s celkovými cíli odpadové politiky Unie a s hierarchií způsobů nakládání s odpady stanovenou ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES⁽¹⁾ přijmout opatření k výraznému snížení spotřeby lehkých plastových nákupních tašek. Tato opatření by měla brát v potaz stávající míru spotřeby plastových nákupních tašek v jednotlivých členských státech s tím, že vyšší míra spotřeby si vyžaduje ambicióznější úsilí, a měla by zohledňovat snížení, jehož již bylo dosaženo. V zájmu sledování pokroku při snižování spotřeby lehkých plastových nákupních tašek je třeba, aby vnitrostátní orgány poskytovaly údaje o jejich spotřebě v souladu s článkem 12 směrnice 94/62/ES.
- (11) Opatření, jež mají členské státy přijmout, mohou spočívat ve využití ekonomických nástrojů, jako jsou zpoplatnění, daně a poplatky, které se při snižování spotřeby plastových nákupních tašek ukázaly být obzvláště účinné, a v omezeních při jejich uvádění na trh, jako jsou například zákazy v rámci odchylky od článku 18 směrnice 94/62/ES pod podmínkou, že jsou tato omezení přiměřená a nediskriminační.
- (12) Tato opatření se mohou lišit v závislosti na tom, jaký mají lehké plastové nákupní tašky při svém využití nebo odstranění dopad na životní prostředí, a v závislosti na jejich vlastnostech z hlediska recyklace a kompostování, jejich trvanlivosti nebo konkrétním zamýšleném způsobu jejich použití a možných nepříznivých účincích vyplývajících z jejich nahrazení taškami z jiných materiálů.
- (13) Členské státy mohou uplatnit výjimku v případě plastových nákupních tašek o tloušťce stěny nedosahující 15 mikronů (dále jen „velmi lehké plastové nákupní tašky“) poskytovaných jako primární obaly pro volně ložené potraviny, je-li to nezbytné z hygienických důvodů nebo v případě, že jejich užití pomáhá zabránit plýtvání potravinami.
- (14) Členské státy mohou dle vlastního uvážení využít příjmy z opatření přijatých podle směrnice 94/62/ES za účelem dosažení trvalého snížení spotřeby lehkých plastových nákupních tašek.
- (15) Důležitou úlohu při snižování spotřeby plastových nákupních tašek mohou hrát osvětové programy určené pro spotřebitele obecně a vzdělávací programy pro děti.
- (16) Evropská norma EN 13432 „Požadavky na obaly využitelné ke kompostování a biodegradaci – Zkušební schéma a kritéria hodnocení pro konečné přijetí obalu“ stanoví vlastnosti materiálu, který lze považovat za „kompostovatelný“, tedy může být recyklován procesem organického využití, ke kterému patří kompostování a anaerobní digesce. Komise by měla požádat Evropský výbor pro normalizaci, aby vypracoval zvláštní normu pro obaly vhodné k domácímu kompostování.
- (17) Je důležité zajistit uznávání štítků nebo značek pro biologicky rozložitelné a kompostovatelné plastové nákupní tašky v celé Unii.
- (18) Některé plastové nákupní tašky označují jejich výrobci jako „oxo-biologicky rozložitelné“ či „oxo-rozložitelné“. U těchto tašek jsou běžné plasty obohaceny přísadami. V důsledku přítomnosti těchto přísad se daný plast v průběhu času rozpadá na malé částice, které se usazují v životním prostředí. Nazývat tyto tašky „biologicky rozložitelnými“ může proto být zavádějící, neboť jejich používání nemusí být řešením problému zahazování odpadu mimo místa určená k jeho odkládání, ale naopak může míru znečištění zvyšovat. Komise by měla posoudit dopad používání oxo-rozložitelných plastových nákupních tašek na životní prostředí a předložit Evropskému parlamentu a Radě zprávu, která by případně zahrnovala i soubor opatření vypracovaný za účelem omezení jejich spotřeby nebo snížení případných škodlivých dopadů.

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3).

- (19) Opatření, která mají členské státy přijmout ke snížení spotřeby plastových nákupních tašek, by měla vést k trvalému snížení spotřeby lehkých plastových nákupních tašek a neměla by mít za následek celkové zvýšení produkce obalů.
- (20) Opatření stanovená touto směrnicí jsou v souladu se sdělením Komise o plánu pro Evropu účinněji využívající zdroje a měla by přispět ke krokům, které jsou podnikány proti zahazování odpadu do moře v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/56/ES⁽¹⁾.
- (21) Směrnice 94/62/ES by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Směrnice 94/62/ES se mění takto:

1) V článku 3 se vkládají nové body, které znějí:

- „1a. ‚plastem‘ polymer ve smyslu čl. 3 bodu 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (*), k němuž mohou být přidány přísady nebo další látky, a který je schopen plnit funkci hlavní strukturní složky nákupních tašek;
- 1b. ‚plastovými nákupními taškami‘ nákupní tašky s držadly nebo bez nich vyrobené z plastů a poskytované spotřebitelům v místě prodeje zboží či produktů;
- 1c. ‚lehkými plastovými nákupními taškami‘ plastové nákupní tašky o tloušťce stěny nedosahující 50 mikronů;
- 1d. ‚velmi lehkými plastovými nákupními taškami‘ plastové nákupní tašky o tloušťce stěny nedosahující 15 mikronů, které jsou nezbytné z hygienických důvodů nebo poskytované jako primární obaly pro volně ložené potraviny v případě, že jejich užití pomáhá zabránit plýtvání potravinami;
- 1e. ‚oxo-rozložitelnými plastovými nákupními taškami‘ plastové nákupní tašky vyrobené z plastových materiálů, které obsahují přísady, jež vyvolávají rozpad plastového materiálu na mikročástice.

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1).“

2) V článku 4 se vkládají nové odstavce, které znějí:

„1a. Členské státy přijmou opatření, aby na svém území dosáhly trvalého snížení spotřeby lehkých plastových nákupních tašek.

Mezi tato opatření může patřit použití vnitrostátních cílů pro snížení spotřeby, zachování nebo zavedení ekonomických nástrojů, jakož i použití omezení při uvádění na trh v rámci odchylky od článku 18 pod podmínkou, že tato omezení jsou přiměřená a nediskriminační.

Tato opatření se mohou lišit v závislosti na tom, jaký mají lehké plastové nákupní tašky při svém využití nebo odstranění dopad na životní prostředí, a rovněž v závislosti na jejich vlastnostech z hlediska kompostování, trvanlivosti nebo konkrétním zamýšleném způsobu použití.

Opatření přijatá členskými státy zahrnují buď jednu nebo obě tyto složky:

- a) přijetí opatření zajišťujících, aby nejpozději od 31. prosince 2019 nepřekračovala roční míra spotřeby 90 lehkých plastových nákupních tašek na osobu a nejpozději od 31. prosince 2025 40 lehkých plastových nákupních tašek na osobu, nebo rovnocenné cíle stanovené hmotnostně. Velmi lehké plastové nákupní tašky nemusí být do vnitrostátních cílů spotřeby zahrnuty;
- b) přijetí nástrojů zajišťujících, aby nejpozději od 31. prosince 2018 nebyly lehké plastové nákupní tašky v místě prodeje zboží nebo produktů poskytovány bezplatně, ledaže jsou uplatňovány stejně účinné nástroje. Velmi lehké plastové nákupní tašky mohou být z působnosti uvedených opatření vyňaty.

(¹) Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2008/56/ES ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti mořské environmentální politiky (rámcová směrnice o strategii pro mořské prostředí) (Úř. věst. L 164, 25.6.2008, s. 19).

Ode dne 27. května 2018 členské státy v rámci podávání zpráv Komisi poskytujících údaje o obalech a obalových odpadech v souladu s článkem 12 informují o roční spotřebě lehkých plastových nákupních tašek.

Do dne 27. května 2016 přijme Komise prováděcí akt, jímž stanoví metodiku pro výpočet roční spotřeby lehkých plastových nákupních tašek na osobu a upraví formáty pro podávání zpráv přijaté podle čl. 12 odst. 3. Tento prováděcí akt se přijímá regulativním postupem podle čl. 21 odst. 2.

1b. Aniž je dotčen článek 15, mohou členské státy přijmout opatření, jako jsou například ekonomické nástroje a vnitrostátní cíle pro snížení spotřeby, pokud jde o jakýkoliv druh plastových nákupních tašek bez ohledu na tloušťku jejich stěn.

1c. Komise a členské státy alespoň během prvního roku po 27. listopadu 2016 aktivně podporují veřejné informační a osvětové kampaně týkající se nepříznivého dopadu nadměrné spotřeby lehkých plastových nákupních tašek na životní prostředí.“

3) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 8a

Zvláštní opatření týkající se biologicky rozložitelných a kompostovatelných plastových nákupních tašek

Do dne 27. května 2017 přijme Komise prováděcí akt, jímž stanoví specifikace štítků nebo známek s cílem zajistit uznávání biologicky rozložitelných a kompostovatelných plastových nákupních tašek v celé Unii a poskytovat spotřebitelům správné informace o vlastnostech těchto tašek z hlediska jejich kompostování. Tento prováděcí akt se přijímá regulativním postupem podle čl. 21 odst. 2.

Členské státy zajistí, aby do 18 měsíců po přijetí uvedeného prováděcího aktu byly biologicky rozložitelné a kompostovatelné plastové nákupní tašky označeny štítky v souladu se specifikacemi v něm stanovenými.“

4) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 20a

Zpráva o plastových nákupních taškách

1. Do dne 27. listopadu 2021 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu, v níž posoudí, jak jsou opatření podle čl. 4 odst. 1a na úrovni Unie účinná při boji proti zahazování odpadu mimo místa určená k jeho odkládání, změně chování spotřebitelů a podpoře předcházení vzniku odpadu. Pokud z posouzení vyplyne, že přijatá opatření účinná nejsou, Komise prozkoumá další možné způsoby, jak dosáhnout omezení spotřeby lehkých plastových nákupních tašek, včetně stanovení realistických a dosažitelných cílů na úrovni Unie, a případně předloží legislativní návrh.

2. Do dne 27. května 2017 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu, v níž posoudí dopad používání oxo-rozložitelných plastových nákupních tašek na životní prostředí a případně předloží legislativní návrh.

3. Do dne 27. května 2017 posoudí Komise dopady různých možností snížení spotřeby velmi lehkých plastových nákupních tašek během celého jejich životního cyklu a případně předloží legislativní návrh.“

5) V čl. 22 odst. 3a se první pododstavec nahrazuje tímto:

„3a. Pokud je dosaženo cílů uvedených v článku 4 a článku 6, mohou členské státy provést čl. 4 odst. 1a a článek 7 dohodami mezi příslušnými orgány a dotčenými hospodářskými odvětvími.“

Článek 2

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 27. listopadu 2016. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 3

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 4

Tato směrnice je určena členskými státy.

Ve Štrasburku dne 29. dubna 2015.

Za Evropský parlament
předseda
M. SCHULZ

Za Radu
předsedkyně
Z. KALNIŅA-LUKAŠEVICA
